

*Ба Шӯрои диссертациони
6D.KOA-017-и назди Институди
иқтисодиёт ва демографияи Академияи
миллии илмҳои Тоҷикистон
(734024, ш. Душанбе, кӯчаи С.Айнӣ, 44)*

ТАҚРИЗ

**ба автореферати Сафаров Абдулманон Маҳмадсаидович дар мавзӯи
«Тадқиқи усулҳо ва василаҳои такмили идоракунии дар низомҳои
ичтимоӣ-иқтисодии осебпазир (дар мисоли минтақаи ҷанубии
наздисарҳади Ҷумҳурии Тоҷикистон)»**

**барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси
08.00.06.04 – Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо**

Минтақаҳои ҷумҳурӣ дар дурнамои миёнамуҳлат дар ҳалли вазифаҳои стратегӣ оид ба баланд бардоштани сатҳи зиндагии мардум, баланд бардоштани шуғл ва даромад, таъмини устувории амнияти иҷтимоӣ, амнияти озуқаворӣ ва таҳкими иқтидори иқтисодии кишвар нақши муҳим мебозанд.

Дар Барномаи миёнамуҳлати рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 қайд шудааст, ки «дар панҷ соли минбаъда бояд ба чунин самтҳо бештар таваҷҷуҳ зоҳир карда шавад: ташаккулдиҳии комплексҳои ҳудудӣ-истеҳсолии шимолӣ, ҷанубӣ ва шарқии кишвар дар асоси ҷойгиршавии захираҳои бойи табиӣ (кластерҳои саноатӣ); махсусгардони минтақаҳои кишвар ва ноҳиябандии иқтисодии онҳо; тақвият бахшидани фаъолияти сохторҳои мавҷудаи институтсионалӣ (аз ҷумла, фаъолияти Шӯроҳои минтақавӣ оид ба беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ ва таъсиси Шӯрои машваратӣ оид ба банақшагирии ҳамбастаи афзалиятҳои миллӣ ва минтақавӣ ҷиҳати муайян намудан ва татбиқи сиёсати минтақавӣ); таҳия ва қабули санадҳои нави меъёрии ҳуқуқӣ (Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи рушди ҳамаҷонибаи кишвар» ва «Дар бораи суръатбахшӣ ва ҳавасмандгардони рушди минтақаҳо») ва ворид намудани тағйироту иловаҳо ба санадҳои меъёрии ҳуқуқии амалкунандаи марбут ба минтақаҳои кишвар, бахусус ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи минтақаҳои кӯҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон».

Вобаста ба гуфтаҳои болозикр диссертатсияи Сафаров Абдулманон Маҳмадсаидович, ки ба мавзӯи «Тадқиқи усулҳо ва василаҳои такмили идоракунии дар низомҳои иҷтимоӣ-иқтисодии осебпазир (дар мисоли минтақаи ҷанубии наздисарҳади Ҷумҳурии Тоҷикистон)» бахшида шудааст, мубрам буда, натиҷаҳои он аҳамияти назариявӣ ва амалӣ дошта метавонад.

Шиносой бо автореферати диссертатсия ба хулоса овард, ки унвончӯ ибраз медорад, ки муайян кардани аломатҳо ва таҳлили рушди низомҳои иҷтимоӣ иқтисодӣ навъи осепазирӣ дар адабиёти илмӣ диққати муҳаққиқонро ба як гурӯҳи махсуси минтақаҳои «мушкилидошта»-и хоҷагидорӣ ҷалб мекунад, ки барои худрушдӣ иқтисодӣ кофӣ надоранд ва мунтазам ба дастгирии доимии захираҳо аз муҳити беруна ниёз доранд. Дар сурати набудани дастгирӣ ин гуна низомҳо, пеш аз ҳама, бо бесуботӣ дучор шуда, ба минтақаҳои бӯҳронӣ иқтисодӣ миллӣ табдил меёбанд ва ин омил водор мекунад, ки нисбат ба чунин минтақаҳо речаҳои махсуси танзими худудӣ ва сиёсати иҷтимоӣ иқтисодӣ истифода шавад.

Муаллиф дуруст қайд намудааст, ки низомҳои иҷтимоӣ иқтисодӣ навъи осепазирӣ дар шароити норасоии доимии захираҳои рушд ба вучуд меоянд, ки бо афзоиши зухуроти осепазирӣ ба таври назаррас шадидтар мегардад.

Чамъбасти адабиёти иқтисодӣ дар соҳаи таҳқиқот нишон медиҳад, ки захираҳои калидии фаъолгардонӣ рушди низомҳои иҷтимоӣ иқтисодӣ навъи бӯҳрониро чунин ҷудо кардан мумкин аст: дар гурӯҳи захираҳои ташкилӣ - захираҳои рушди инфрасохтори бозори молиявии маҳаллӣ; дар гурӯҳи захираҳои институтсионалӣ - захираҳои ҳавасмандгардонӣ шаклҳои прогрессивии рафтори субъектҳои минтақаи ҷанубии наздисарҳадии Ҷумҳурии Тоҷикистон; дар гурӯҳи захираҳои инсонӣ - захираҳои тақрирестехсоли васеи сармоӣ зехнии ин минтақа.

Аз рӯйи натиҷаҳои таҳқиқот ва пурсишҳои гузаронидашуда мушкилоти асосии мавҷуда дар 8 ноҳияи ҷанубии наздисарҳадии кишвар ҷамъбаст ва мушаххас карда шуданд.

Албатта, ягон кори илмӣ аз камбудӣ холи нест. Автореферати диссертатсияи баррасишаванда низ каму беш норасоӣҳо дорост. Масалан:

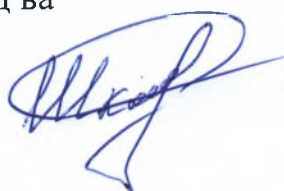
1. Дар автореферат қайд карда шудааст, ки дар диссертатсия ба барномаҳои миёнамуҳлати рушд, аз ҷумла ба барномаҳои миёнамӯҳлати рушди минтақаҳо такя карда шудааст. Вобаста ба ин, агар гурӯҳбандии чунин барномаҳо, аз ҷумла ва бахусус, SWOT-таҳлили он анҷом дода мешуд, кор мантиқан пурратар мегардид.
2. Ҳангоми омӯзиши адабиёти хориҷӣ ватанӣ хуб мешуд, агар натиҷаҳои назариявии ба дастамада гурӯҳбандӣ карда шавад.

Эродҳои овардашуда хусусияти тавсиявӣ дошта, ба баҳои умумии кори илмӣ таъсири манфӣ намерасонанд.

Хулоса, диссертатсияи Сафаров Абдулманон Махмадсаидович дар мавзӯи «Тадқиқи усулҳо ва василаҳои тақмили идоракунии дар низомҳои иҷтимоӣ-иқтисодии осебпазир (дар мисоли минтақаи ҷанубии наздисарҳади Ҷумҳурии Тоҷикистон)» ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбати чунин корҳо ҷавобгӯ буда, муаллиф сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06.04 – Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо мебошад.

Тақриздиханда

номзади илми иқтисод,
муаллими калони кафедраи иқтисодиёт
ва соҳибкорӣ МДТ “Донишкадаи иқтисод ва
савдои Донишгоҳи давлатии тиҷорати
Тоҷикистон дар шаҳри Хучанд”

Ш.А. Шарипова

Маълумот барои тамос:

Суроға: 735700. ш. Хучанд
Тоҷикистон, хиёбони И.Сомонӣ, 169
Тел. (+992) 92 013-11-11
Email: info@iet.tj
www.iet.tj

Имзои Шарипова Шаҳноза Абдуразоқовнаро
тасдиқ мекунам.

Мудирӣ шӯъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
МДТ “Донишкадаи иқтисод ва савдои
Донишгоҳи давлатии тиҷорати
Тоҷикистон дар шаҳри Хучанд”

Маҳмудов Ш.У.